

Ecstasy i MDMA - simptomi, posljedice uzimanja, liječenje

Ecstasy je **sintetička droga** koju najčešće je konzumiraju mladi ljudi zbog vrlo jednostavne nabave, a nisu ni svjesni njezinog **štetnog djelovanja**. Naziva se još i **MDMA**, a ubrajamo je u skupinu „**klupskih droga**“ (zajedno s ketaminom, LSD-om, flunitrazepamom itd.) upravo iz razloga jer je **najpopularnija droga** među adolescentima i mladima u **noćnim klubovima**.

Ecstasy (ekstazi) i MDMA - sličnosti i razlike

Ecstasy (ekstazi) se često označuje i kao **MDMA** što znači **3,4-metilendioksimetamfetamin**, a označava **sintetičku psihoaktivnu drogu** koja ima je slična amfetaminu sa stimulirajućim svojstvima.

Međutim, **MDMA** je čisti **metaamfetamin** koji se distribuira u obliku **kristalića**, **praha** ili rijetko **kapsule**. Ne može doći u obliku tablete zbog svojeg sastava i strukture, pa se iz toga razloga pravi **ecstasy** koji u svojem sastavu sadrži MDMA, ali i mnoge druge tvari (aspirin, speed, kokain, heroin itd.) zbog kojih se može u konačnici proizvesti **tableta**.

Kako je **sinteza** relativno jednostavna, proizvodi se u tajnim laboratorijima ili čak u privatnim garažama gdje se često miješa s drugim supstancama kao što su LSD, [kokain](#), ketamin itd.

Iako je najpoznatiji dodatni naziv za ecstasy MDMA, postoje i **različite vrste uličnih**

naziva kao što su: bombon, bonkas, eks, ekser, X, E, vesela tableta, em, mrma, Emily, Molly, Adam itd.

Učinak ecstasyja

Ova droga se koristi rekreativno kao **dodatak uzbuđenja zabavama**, radi poboljšanja doživljaja, smanjene inhibicije, promjene stanja svijesti i pojačanja energije koja se oslobađa na ugodan način pri intenzivnom i dugotrajnom plesanju. Najčešće su u uporabi u **diskotekama, noćnim klubovima** i sličnim **zabavama** zbog čega su stekle naziv **klupske droge**.

Porast popularnosti ovih supstanci dodatno je uzrokovan **pogrešnom percepcijom** korisnika da su klupske droge bezopasne, relativno jeftinom i jednostavnom proizvodnjom te povećanom dostupnošću. Neke od ovih droga su **bez boje, okusa i mirisa** te mogu biti potajno usute u piće radi intoksikacije neopreznih žrtava u cilju seksualnog iskorištavanja, zbog čega su kasnije dobile naziv „**droga za silovanje**“.

Međutim, to se može uočiti po **pretjeranoj pjenušavosti pića** te na to treba svakako obratiti pozornost. Nadalje, nedavna američka istraživanja su došla do izuma **laka za nokte** koji detektira drogu u pićima na način da **mijenja boju** ako stavite prst u piće koje vam izgleda sumnjivo, te tako zaštitite sebe od moguće opasnosti.

Konzumacija ecstasyja

Ecstasy (ekstazi) ili **MDMA** se najčešće konzumira **oralno** (u obliku kapsula ili tableta) u pojedinačnoj dozi od **100 do 150 mg**. Inicijalno djelovanje je od 20 do 40 minuta, a nakon unošenja često dolazi do mučnine ili povraćanja.

Ova vrsta droge se pojavljuje u obliku **malih tableta** koje na sebi imaju različite **utisnute znakove** po kojima ih korisnici prepoznaju (npr. srce, smajličić, zvjezdica, slova, likovi iz crtanih filmova itd.).

Djelovanje ecstasyja - akutno i kronično

MDMA primarno djeluje na funkcioniranje neurotransmitera **serotonina**, a u manjem opsegu i na metabolizam **dopamina** i **noradrenalina**.

Djelovanje ove droge se može podijeliti na **akutno** koje traje manje od 24 sata i vjerojatno nastaje zbog akutnog otpuštanja serotonina, te **kronično** koje traje duže od 24 sata, a nastaje zbog polaganog smanjenja razine serotonina.

Jedan od glavnih i najboljih pokazatelja konzumiranja ecstasyja je **potreba za fizičkim kontaktom** te **pojačan osjećaj dodira**, stoga nije ništa neobično zašto se ovakve droge najčešće konzumiraju u noćnim klubovima noseći pritom naziv "klupskih droga" i "droga za silovanje".

Ecstasy i alkohol

Miješanje **ecstasyja s alkoholom** može biti vrlo opasno jer se dodatno opterećuje **jetra** i **dehidrira tijelo**. Alkohol pomaže kod osjećaja povišenog raspoloženja i energije, iako takav osjećaj ne traje dugo jer je velika **vjerojatnost predoziranja** u takvim situacijama. Pritom ecstasy ometa sposobnost tijela da

metabolizira druge tvari, što povećava rizik od predoziranja kada se te druge tvari istovremeno konzumiraju.

Neka istraživanja su pokazala da konzumiranje alkohola i ecstasyja značajno snižava **kognitivne sposobnosti** čovjeka, povećava **seksualno uzbuđenje** i spremnost na **rizična ponašanja**. Međutim, može doći i do zatajenja srca, povišenog krvnog tlaka, gubitka svijesti, slabosti, paničnih napadaja, pa čak i do smrti, što su samo neki od pokazatelja koliko je djelovanje ecstasyja i alkohola opasno.

Posljedice uzimanja ecstasyja

Ecstasy (ekstazi) u uobičajenim rekreativnim dozama uzrokuje **povećanje tlaka i pulsa**, značajno **povećanje razine kortizola, hormona stresa**. Neke od značajnih **posljedica** za osobu su:

- širenje zjenica (često prvi znak po kojem se može prepoznati konzumacija ecstasyja),

- povišeno raspoloženje,
- empatija i osjećaj bliskosti,
- pojačanje fizičke energije,
- ekstrovertiranost,
- samopouzdanje,
- snažan osjećaj povezanosti s okolinom,
- smanjenje otuđenosti,
- smanjena agresija i impulzivnost,
- smanjenje straha,
- drastična promjena osjećaja za vrijeme.

Ecstasy - nuspojave

Svojim djelovanjem ova supstanca izaziva brojne **nuspojave** kod korisnika od kojih su neke opasne po život. Tako su u nekim slučajevima i kod vrlo visokih doza opažene samo **hipertenzija** i **tahikardija**, a u drugim slučajevima je došlo čak do smrti. Također su prisutne i sljedeće **nuspojave**:

- psihomotorni nemir,
- konfuzija,
- iritabilnost,
- midrijaza,
- tremor,
- nesiguran hod,
- znojenje,
- glavobolja,
- valovi vrućine,
- bol u leđima,
- zamagljenje vida,
- vrtoglavica,
- nesanica,
- smanjenje osjećaja gladi i žeđi.

Nuspojave mogu trajati **danima**, pa čak i **tjednima**, pogotovo ako su u pitanju popratni psihički poremećaji kao što su **depresija** ili **anksioznost**. Nadalje, nuspojave kao što su vrtoglavica, problemi s vidom, gubitak apetita ili pojačana žeđ također mogu potrajati **tjednima**, što dodatno ozbiljno otežava normalno fizičko i psihičko funkcioniranje osobe koja konzumira ovakvu vrstu droge.

Ecstasy - simptomi

U težim slučajevima akutne intoksikacije ecstasyjem, opisani su **simptomi** kao što su:

- promjene svijesti (delirij, koma),
- epileptički napadaj,
- hipertermija,
- konvulzije,
- izmijenjena percepcija vremena,
- opsesivno ponašanje,
- derealizacija i depersonalizacija,
- ubrzano mišljenje i nejasan govor,
- kognitivne promjene,
- oštećenja memorije i koncentracije.

Kombinacija visoke okolišne temperature, povišene tjelesne temperature, povećanog mišićnog rada povezanog s dugotrajnim plesom i smanjenom konzumacijom vode čak može dovesti do **akutnog bubrežnog zatajenja**.

Akutna intoksikacija ovom supstancom povezana je s brojnim psihijatrijskim stanjima kao što su **anksioznost**, **panika** i **depresija**. Kronična zloraba može dovesti do pojave simptoma **paranoidne psihoze** koju je klinički nemoguće razlikovati od **shizofrenije**. Povremeno se javlja i **anhedonija** u težem obliku.

Dijagnoza i liječenje od ovisnosti ecstasy-a

Dijagnoza intoksikacije postavlja se na temelju anamnestičkih podataka o zlorabi droge, prisustvovanju partijama ili sličnim događajima.

Liječenje je potrebno provoditi u jedinici **intenzivne skrbi**. Hipertermija i dehidracija izazvane izravnim djelovanjem ove supstance mogu izravno ugroziti život. Liječenje je **psihofarmakološko**, stoga je važno uzeti u obzir moguće druge poremećaje koji se mogu pojaviti kao posljedica konzumiranja ove droge. Korisno je s vremenom uvesti i **psihoterapiju** kako bi se pacijenta vratilo u svakodnevicu.

Ecstasy - iskustva

Nije rijetkost naići na internetu na razna anonimna iskustva korisnika ove droge. Mnogi od njih tvrde da je ecstasy **danas puno jači** nego što je nekad bio te da je ova droga **opasnija nego ikad**. Mnoga iskustva govore da je **učinak droge brži** te da više nije riječ o kratkotrajnoj mučnini poslije unošenja droge, nego o dugotrajnom povraćanju.

Nažalost, zbog **dostupnosti** ove droge, mnogi mladi uopće ne znaju da uzimaju psihoaktivnu tvar koju danas može napraviti bilo tko u svojoj garaži i dodati u nju još razne druge droge koje vas doslovno mogu ubiti. Stoga se preporučuje uvesti edukacije za mlade kako bi shvatili kakvu opasnost zaista predstavljaju različite droge.